

EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 2.10.2024
COM(2024) 452 final

2024/0249 (COD)

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

**tot wijziging van Verordening (EU) 2023/1115 wat betreft de bepalingen betreffende de
datum van toepassing**

TOELICHTING

1. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

• Motivering en doel van het voorstel

Verordening (EU) 2023/1115¹ bevat voorschriften betreffende het in de Unie in de handel brengen en het op de markt van de Unie aanbieden, alsmede de uitvoer uit de Unie van producten, zoals opgenomen in bijlage I bij de verordening, die relevante grondstoffen, zijnde runderen, cacao, koffie, oliepalm, rubber, soja en hout, bevatten of daarmee zijn gevoederd of vervaardigd. De verordening heeft met name tot doel ervoor te zorgen dat die grondstoffen en producten alleen in de Unie in de handel worden gebracht, op de markt van de Unie worden aangeboden of worden uitgevoerd als zij ontbossingsvrij zijn, zijn geproduceerd overeenkomstig de relevante wetgeving van het land van productie en vergezeld gaan van een zorgvuldigheidsverklaring. De meeste bepalingen van die verordening moeten met ingang van 30 december 2024 worden toegepast.

Om ervoor te zorgen dat de doelstellingen van Verordening (EU) 2023/1115 worden bereikt, moeten marktdeelnemers en handelaren die de desbetreffende producten op de markt aanbieden of uitvoeren de nodige zorgvuldigheid betrachten om aan te tonen dat die producten aan de vereisten van die verordening voldoen. Marktdeelnemers zijn verantwoordelijk voor een grondig onderzoek en een grondige analyse van hun eigen bedrijfsactiviteiten, waarvoor in de eerste plaats bij elke specifieke leverancier gegevens moeten worden verzameld die relevant zijn voor Verordening (EU) 2023/1115, alsmede passende documentatie ter staving daarvan.

De Commissie is van mening dat de datum van toepassing van de in artikel 38, lid 2, van Verordening (EU) 2023/1115 vermelde verplichtingen voor marktdeelnemers, handelaren en bevoegde autoriteiten, met 12 maanden moet worden uitgesteld om de lidstaten, de exporterende partnerlanden, de marktdeelnemers en de handelaren in staat te stellen zich beter voor te bereiden en ervoor te zorgen dat laatstgenoemden de nodige zorgvuldigheidssystemen voor alle desbetreffende grondstoffen en producten volledig kunnen invoeren, zoals vastgesteld in Verordening (EU) 2023/1115. De langere termijn zal ook, in voorkomend geval, verdere samenwerking met derde landen mogelijk maken, waarvan er verscheidene hun bezorgdheid hebben geuit over de te korte uitvoeringstijd.

• Verenigbaarheid met bestaande bepalingen op het beleidsterrein

In de mededeling van de Commissie van 2019 “Bescherming en herstel van bossen wereldwijd: de actie van de EU opvoeren”² heeft de Commissie zich ertoe verbonden *“aanvullende regelgevende en niet-regelgevende maatregelen aan de vraagzijde te beoordelen om te zorgen voor een gelijk speelveld en algemene kennis over ontbossingsvrije toeleveringsketens, en zo de transparantie van de toeleveringsketen te vergroten en het risico op ontbossing en bosdegradatie dat samenhangt met de invoer van grondstoffen in de EU, tot een minimum te beperken”*. Deze verbintenis werd vervolgens bevestigd in de Europese Green

¹ Verordening (EU) 2023/1115 van het Europees Parlement en de Raad van 31 mei 2023 betreffende het op de markt van de Unie aanbieden en de uitvoer uit de Unie van bepaalde grondstoffen en producten die met ontbossing en bosdegradatie verband houden, en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 995/2010 ([PB L 150 van 9.6.2023, blz. 206](#)).

² Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's — Bescherming en herstel van bossen wereldwijd: de actie van de EU opvoeren (COM(2019) 352 final).

Deal³, alsook in de EU-biodiversiteitsstrategie voor 2030⁴ en de “van boer tot bord”-strategie⁵, twee strategieën waarin een wetgevingsvoorstel in 2021 werd aangekondigd. De vaststelling van Verordening (EU) 2023/1115 maakte integraal deel uit van en strookte met de algemene doelstellingen van de Europese Green Deal en alle in het kader daarvan ontwikkelde initiatieven.

Dit voorstel wijzigt geen materiële regels van Verordening (EU) 2023/1115, maar heeft alleen tot doel marktdeelnemers, handelaren en bevoegde autoriteiten extra tijd te geven om zich voor te bereiden op de naleving van de daarin vastgestelde verplichtingen. Hoewel alle elementen die nodig zijn voor de uitvoering van de verordening technisch klaar zijn, komt het voorstel tegemoet aan de bezorgdheden die in de EU en door internationale partners zijn geuit door marktdeelnemers en handelaren extra tijd te geven om de nodige aanpassingen te doen om de gevolgen voor bedrijven die aan de doelstellingen van de verordening voldoen, tot een minimum te beperken.

2. RECHTSGRONDSLAG, SUBSIDIARITEIT EN EVENREDIGHEID

• Rechtsgrondslag

De bevoegdheid van de EU om op te treden op het gebied van ontbossing en bosdegradatie vloeit voort uit de artikelen van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) die betrekking hebben op milieubescherming. In artikel 191, lid 1, VWEU worden “behoud, bescherming en verbetering van de kwaliteit van het milieu, bescherming van de gezondheid van de mens, behoedzaam en rationeel gebruik van natuurlijke hulpbronnen, bevordering op internationaal vlak van maatregelen om het hoofd te bieden aan regionale of mondiale milieuproblemen, en in het bijzonder de bestrijding van klimaatverandering” omschreven als de doelstellingen van het milieubeleid van de Unie. Om de doelstellingen van artikel 191 VWEU te verwezenlijken, moet artikel 192, lid 1, VWEU derhalve als rechtsgrondslag voor het voorstel worden gebruikt.

• Subsidiariteit (bij niet-exclusieve bevoegdheid)

Dit initiatief is in overeenstemming met het subsidiariteitsbeginsel. Aangezien Verordening (EU) 2023/1115 moet worden gewijzigd door de toepassing ervan uit te stellen, kunnen de doelstellingen van dit initiatief niet door de lidstaten zelf worden verwezenlijkt.

• Evenredigheid

Het voorstel is in overeenstemming met het evenredigheidsbeginsel, dat wil zeggen dat het niet verder gaat dan nodig is om de doelstellingen van de Verdragen, en met name de goede werking van de eengemaakte markt, te verwezenlijken. Wat de subsidiariteitstoets betreft, kunnen de lidstaten de problemen niet aanpakken zonder een voorstel tot wijziging van de toepassingsdatum van Verordening (EU) 2023/1115 en de bijbehorende data.

• Keuze van het instrument

Het voorstel wijzigt Verordening (EU) 2023/1115 betreffende het op de markt van de Unie aanbieden en de uitvoer uit de Unie van bepaalde grondstoffen en producten die met

³ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's — De Europese Green Deal (COM(2019) 640 final).

⁴ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's — EU-biodiversiteitsstrategie voor 2030 — De natuur terug in ons leven brengen (COM(2020) 380 final).

⁵ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's — Een “van boer tot bord”-strategie voor een eerlijk, gezond en milieuvriendelijk voedselsysteem (COM(2020) 381 final).

ontbossing en bosdegradatie verband houden, uitsluitend wat betreft het uitstel van de toepassingsdatum en de bijbehorende data. Het moet dus dezelfde handelingsvorm aannemen, namelijk een verordening.

3. EVALUATIE, RAADPLEGING VAN BELANGHEBBENDEN EN EFFECTBEOORDELING

- **Raadpleging van belanghebbenden**

De Commissie heeft intensieve uitwisselingen gehad met verschillende lidstaten en derde landen en met marktdeelnemers en handelaren, die hebben aangevoerd dat er meer tijd nodig is om zich voor te bereiden op de toepassing van de verordening vanwege de uitdagingen waarmee zij worden geconfronteerd, onder meer om zorgvuldigheidssystemen voor de desbetreffende grondstoffen en producten in te voeren.

- **Effectbeoordeling**

Er is een effectbeoordeling uitgevoerd voor het voorstel⁶ dat heeft geleid tot de vaststelling van Verordening (EU) 2023/1115. Het huidige voorstel wijzigt alleen de datum van toepassing van Verordening (EU) 2023/1115 en de bijbehorende data.

- **Resultaatgerichtheid en vereenvoudiging**

Het belangrijkste doel van dit voorstel is de toepassingsdatum van Verordening (EU) 2023/1115 met twaalf maanden uit te stellen om de lidstaten, marktdeelnemers en handelaren in staat te stellen zich beter voor te bereiden en hun verplichtingen uit hoofde van die verordening volledig na te komen.

Het voorstel verandert niets aan de inhoud van de voorschriften, maar stelt alleen de toepassingsdatum ervan met twaalf maanden uit.

4. GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING

Het financieel memorandum met de gevolgen voor de budgettaire, personele en administratieve middelen is gehecht aan het voorstel dat heeft geleid tot de vaststelling van Verordening (EU) 2023/1115.

5. OVERIGE ELEMENTEN

- **Uitvoeringsplanning en regelingen betreffende controle, evaluatie en rapportage**

Dit voorstel wijzigt alleen de datum van toepassing van Verordening (EU) 2023/1115 en de bijbehorende data. Aangezien de inhoud van de voorschriften niet wordt gewijzigd, blijft de uitvoeringsbeoordeling dezelfde als die van het voorstel dat heeft geleid tot de vaststelling van Verordening (EU) 2023/1115.

⁶ WERKDOCUMENT VAN DE DIENSTEN VAN DE COMMISSIE — EFFECTBEOORDELING tot het minimaliseren van het risico op ontbossing en bosdegradatie in verband met producten die in de EU in de handel worden gebracht bij het voorstel voor een VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD betreffende het op de markt van de Unie aanbieden en de uitvoer uit de Unie van bepaalde grondstoffen en producten die met ontbossing en bosdegradatie verband houden, en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 995/2010
[EUR-Lex — 52021SC0326 — NL — EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

- **Artikelsgewijze toelichting**

Dit voorstel betreft de toepassingsdatum van Verordening (EU) 2023/1115 en data in andere onderling samenhangende bepalingen, met name de bevoegdheid van de Commissie om landen of delen daarvan met een laag of hoog risico in te delen, de intrekking van Verordening (EU) nr. 995/2010, de overgangsbepalingen en de bepalingen inzake de uitgestelde toepassing van Verordening (EU) 2023/1115 op micro-ondernemingen en kleine ondernemingen. Dit betekent dat de in artikel 38, lid 2, van Verordening (EU) 2023/1115 genoemde voorschriften die voorzien in materiële verplichtingen, van toepassing zullen zijn met ingang van 30 december 2025 in plaats van met ingang van 30 december 2024. Andere gerelateerde data zullen dienovereenkomstig worden aangepast om de toepassing van de respectieve voorschriften met twaalf maanden uit te stellen. Om marktdeelnemers en handelaren echter ruim voordat hun zorgvuldigheidsverplichtingen van toepassing worden, informatie te verstrekken over de toekenning van risico's aan relevante productielanden, moet de datum waarop de Commissie landen of delen daarvan met een laag of hoog risico moet indelen, slechts met zes maanden worden uitgesteld.

De reden voor dit voorstel is de extra tijd die derde landen, lidstaten, marktdeelnemers en handelaren nodig hebben om beter voorbereid te zijn en te zorgen voor een vlotte start van deze belangrijke wetgeving ter bestrijding van ontbossing.

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

tot wijziging van Verordening (EU) 2023/1115 wat betreft de bepalingen betreffende de datum van toepassing

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 192, lid 1,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité⁷,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's⁸,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Verordening (EU) 2023/1115⁹ is vastgesteld om ontbossing en bosdegradatie terug te dringen. Zij bevat voorschriften betreffende het in de Unie in de handel brengen en het op de markt van de Unie aanbieden, alsmede de uitvoer uit de Unie van producten, zoals opgenomen in bijlage I bij de verordening, die relevante grondstoffen, zijnde runderen, cacao, koffie, oliepalm, rubber, soja en hout, bevatten of daarmee zijn gevoederd of vervaardigd. De verordening heeft met name tot doel ervoor te zorgen dat die grondstoffen en producten alleen in de Unie in de handel worden gebracht, op de markt van de Unie worden aangeboden of worden uitgevoerd als zij ontbossingsvrij zijn, zijn geproduceerd overeenkomstig de relevante wetgeving van het land van productie en vergezeld gaan van een zorgvuldigheidsverklaring. De meeste bepalingen van die verordening moeten met ingang van 30 december 2024 worden toegepast.
- (2) Om ervoor te zorgen dat de doelstellingen van Verordening (EU) 2023/1115 worden bereikt, moeten marktdeelnemers en handelaren die de relevante producten op de markt aanbieden of uitvoeren overeenkomstig artikel 8 van die verordening de nodige zorgvuldigheid betrachten om aan te tonen dat de relevante producten aan de vereisten van die verordening voldoen. Marktdeelnemers zijn verantwoordelijk voor een grondig onderzoek en een grondige analyse van hun eigen bedrijfsactiviteiten, waarvoor in de eerste plaats bij elke specifieke leverancier gegevens moeten worden verzameld die relevant zijn voor Verordening (EU) 2023/1115, alsmede passende documentatie ter staving daarvan.

⁷ PB C van , blz. .

⁸ PB C van , blz. .

⁹ Verordening (EU) 2023/1115 van het Europees Parlement en de Raad van 31 mei 2023 betreffende het op de markt van de Unie aanbieden en de uitvoer uit de Unie van bepaalde grondstoffen en producten die met ontbossing en bosdegradatie verband houden, en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 995/2010 ([PB L 150 van 9.6.2023, blz. 206](#)).

- (3) De Commissie heeft belangrijke stappen gezet om de toepassing van Verordening (EU) 2023/1115 te vergemakkelijken, in overleg met de lidstaten en belanghebbenden. Met name de richtsnoeren voor Verordening (EU) 2023/1115 betreffende ontbossingsvrije producten vormen een leidraad voor marktdeelnemers, handelaren en bevoegde autoriteiten over de belangrijkste verplichtingen van Verordening (EU) 2023/1115 en verduidelijken onder meer de interpretatie van de definitie van landbouwgebruik, met name met betrekking tot de omzetting van bossen in grond die niet voor landbouwdoeleinden wordt gebruikt, zoals gevraagd door het Europees Parlement en de Raad.
- (4) Daarnaast biedt de mededeling over het strategisch kader voor internationale samenwerking een alomvattende structuur voor samenwerking met derde landen om de uitvoering van Verordening (EU) 2023/1115 te vergemakkelijken. Het bevat ook de algemene beginselen die de Commissie wil hanteren bij de indeling van landen (of delen daarvan) als laag risico of hoog risico, overeenkomstig artikel 29, lid 3, van Verordening (EU) 2023/1115.
- (5) Uitvoeringsverordening van [xx 2024] betreffende de werking van het informatiesysteem overeenkomstig Verordening (EU) 2023/1115 voorziet in een informatiesysteem en toegang tot dat systeem voor marktdeelnemers en handelaren en, indien van toepassing, hun gemachtigde vertegenwoordigers, bevoegde autoriteiten en douaneautoriteiten, om hun respectieve verplichtingen uit hoofde van de verordening na te komen. Marktdeelnemers en handelaren zouden dus nog vóór de toepassingsdatum van Verordening (EU) 2023/1115 zorgvuldigheidsverklaringen kunnen registreren en indienen.
- (6) De Commissie is van mening dat de toepassingsdatum van de in artikel 38, lid 2, van Verordening (EU) 2023/1115 vermelde bepalingen die verplichtingen voor marktdeelnemers, handelaren en bevoegde autoriteiten bevatten, met twaalf maanden moet worden uitgesteld. Dit is objectief noodzakelijk om derde landen, lidstaten, marktdeelnemers en handelaren in staat te stellen zich volledig voor te bereiden, zodat laatstgenoemden onder meer de nodige zorgvuldigheidssystemen voor alle relevante grondstoffen en producten kunnen invoeren en zo hun verplichtingen volledig kunnen nakomen.
- (7) In het licht van het uitstel van de toepassingsdatum van artikel 38, lid 2, van Verordening (EU) 2023/1115 met twaalf maanden moeten de data in andere onderling samenhangende bepalingen, met name de intrekking van Verordening (EU) nr. 995/2010, de overgangsbepalingen en de bepalingen inzake de uitgestelde toepassing van Verordening (EU) 2023/1115 op micro-ondernemingen en kleine ondernemingen, dienovereenkomstig worden aangepast.
- (8) Om marktdeelnemers en handelaren echter ruim voordat hun zorgvuldigheidsverplichtingen van toepassing worden, informatie te verstrekken over de toekenning van risico's aan relevante productielanden, moet de datum waarop de Commissie landen of delen daarvan als laag of hoog risico moet indelen, slechts met zes maanden worden uitgesteld.
- (9) Verordening (EU) 2023/1115 moet daarom dienovereenkomstig worden gewijzigd,

HEBBEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Wijzigingen van Verordening (EU) 2023/1115

Verordening (EU) 2023/1115 wordt als volgt gewijzigd:

- 1) In artikel 29, lid 2, wordt de derde zin vervangen door:
“De lijst van landen, of delen daarvan, met een laag of hoog risico wordt bekendgemaakt via uitvoeringshandelingen die uiterlijk op 30 juni 2025 overeenkomstig de in artikel 36, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure worden vastgesteld.”.
- 2) Artikel 37 wordt vervangen door:
“Artikel 37
Intrekking
1. Verordening (EU) nr. 995/2010 wordt ingetrokken met ingang van 30 december 2025.
2. Verordening (EU) nr. 995/2010 blijft echter tot 31 december 2028 van toepassing op hout en houtproducten als omschreven in artikel 2, punt a), van Verordening (EU) nr. 995/2010 die vóór 29 juni 2023 zijn geproduceerd en met ingang van 30 december 2025 in de handel zijn gebracht.
3. In afwijking van artikel 1, lid 2, van deze verordening moeten hout en houtproducten als omschreven in artikel 2, punt a), van Verordening (EU) nr. 995/2010 die vóór 29 juni 2023 zijn geproduceerd en met ingang van 31 december 2028 in de handel zijn gebracht, voldoen aan artikel 3 van deze verordening.”;
- 3) In artikel 38 worden de leden 2 en 3 vervangen door:
“2. Met inachtneming van lid 3 van dit artikel zijn de artikelen 3 tot en met 13, de artikelen 16 tot en met 24, en de artikelen 26, 31 en 32 van toepassing vanaf 30 december 2025.
3. Behalve wat betreft de in de bijlage bij Verordening (EU) nr. 995/2010 opgenomen producten zijn, voor marktdeelnemers die zich uiterlijk op 31 december 2020 krachtens artikel 3, lid 1 respectievelijk lid 2, van Richtlijn 2013/34/EU als micro- of kleine onderneming hebben gevestigd, de in lid 2 van dit artikel genoemde artikelen van toepassing vanaf 30 juni 2026.”.

Artikel 2

Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de derde dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel,

Voor het Europees Parlement
De voorzitter

Voor de Raad
De voorzitter